

۵. املی جاسر

املی جاسر به عنوان صدایی قدرتمند در هنر معاصر ظاهر می‌شود و از هنر خود برای روشن کردن لایه‌های پیچیدهٔ هویت، آزادی و تاریخ خاموش فلسطین استفاده می‌کند. جاسر با آثار نوآورانه و سیاسی خود مرزها را به چالش می‌کشد و خطوط بین هنر و واقعیت را محو می‌کند. یکی از برجسته‌ترین آثار او، «از کجا آمده‌ایم»، کاوشی تکان دهنده در مبارزات فلسطینی و به ویژه مضمون «از دست دادن میهن» است. او از هنر خود برای تحقق بخشیدن به خواسته‌های فلسطینی‌هایی استفاده کرد که امکانی برای عبور آزادانه از مرزهای اسرائیل و کرانهٔ باختری را نداشتند.

هنر جاسر عمیقاً به پیچیدگی‌های زندگی فلسطینی‌ها می‌پردازد و یادآور احساسات شاعر مشهور فلسطین، محمود درویش، است، کسی که فلسطین را «کشور کلمات» می‌دانست. اما کار جاسر هرگز بدون جنجال نبوده است. آثار سیاسی تحریک‌آمیز او انتقادهایی را برانگیخته است، به ویژه از سوی کسانی که هنر او را کیف‌خواستنی علیه اسرائیل می‌دانند. علی‌رغم این جنجال‌ها، جاسر به دلیل مهارت هنری خود شناخته شده است. در سال ۲۰۰۷، او جایزهٔ شیر طلایی دوسالانهٔ و نیز را برای چیدمان «مادهٔ خام برای یک

فیلم» دریافت کرد. این چیدمان حول محور زندگی نویسندهٔ فلسطینی، وائل زعیتر، بود که به طرز غم‌انگیزی به سال ۱۹۷۲ در رم ایتالیا توسط عوامل موساد ترور شد.

«یادبود ۴۱۸ روستای فلسطین که در سال ۱۹۴۸ توسط اسرائیل ویران، خالی از سکنه و اشغال شدند» (۲۰۰۱) اثر هنری تکان دهنده‌ای است که از یک پروژهٔ اجتماعی در نیویورک متولد شده است. جاسر در استودیو خود چادری برای پناهجویان برپا کرد و نام ۴۱۸ روستای فلسطینی از دست‌رفته را با کمک بیش از ۱۴۰ شرکت‌کننده بر روی آن چاپ کرد. این پروژه داستان‌های مشترک و خاطرهٔ جمعی را پاس می‌دارد و وحدت را تقویت می‌کند. کار جاسر همراه با سیاههٔ ثبت شده بر آن خاطرهٔ این روستاها را حفظ می‌کند.

تعهد جاسر به سرزمین مادری اش فراتر از این تلاش‌های هنری-از طریق هم‌بنیان‌گذاری مرکز «دار یوسف نصری جاسر برای هنر و پژوهش» در بیت‌لحم اثبات می‌شود. علی‌رغم مواجهه با نامالیسات، از جمله آسیبی که نیروهای اسرائیلی در سال ۲۰۲۱ به این مرکز وارد کردند، جاسر همچنان دلسرد نشده و از هنر خود برای تقویت مبارزات فلسطینی‌ها برای به رسمیت شناخته شدن و آزادی استفاده می‌کند.

۶. خالد حورانی

خالد حورانی هنرمند، نمایشگاه‌گردان و نویسندهٔ فلسطینی است که به دلیل مشارکت هایش در توسعهٔ هنر معاصر فلسطین شناخته شده است. فعالیت هنری او شامل نقاشی، مجسمه‌سازی، نویسندگی و هنر مفهومی است. آثار او اغلب واکنشی هستند به جنبه‌های سورئال و کمیک زندگی روزمره در فلسطین اشغالی. او همچنین به خاطر احیای سنت‌های دیرینهٔ گل‌دوزی در نقاشی‌ها و چاپ‌هایی که شامل الگوهای نمادین است شهرت دارد. حورانی چندین نمایشگاه را در فلسطین و خارج از کشور سرپرستی و سازماندهی کرده است. او مبتکر پروژهٔ پیکاسودر فلسطین در سال ۲۰۱۱ بود که هدف آن اتصال جهان هنر مدرن و معاصر با واقعیت‌های بی‌ثبات فلسطین بود.

این پروژه با همکاری آکادمی بین‌المللی هنر فلسطین و موزهٔ وان‌آبه در آیندهوون هلند برپا شد. در این پروژه یکی از نقاشی‌های پابلو پیکاسو با عنوان «نیم‌تنهٔ زن» (۱۹۴۳) به رام‌الله انتقال یافت و به مدت سه هفته به نمایش گذاشته شد. این پروژه بیش از دو سال در حال انجام بود و شامل تحقیقات و مذاکرات گسترده در زمینه‌های حقوقی، هنری و اداری می‌شد. حورانی روند انتقال

این اثر به کرانهٔ باختری و همچنین تأثیر کلی پروژه را در فیلمی که با همکاری رشید مشهراوی ساخت، مستند کرد. این پروژه سوآلاتی را در مورد به رسمیت شناختن فلسطین به عنوان یک کشور مستقل مطرح کرد و مکانیزم اشغال مداوم اسرائیل را آشکار ساخت. این پروژه موفقیت‌آمیز بود و بسیاری از هنرمندان جوان فلسطینی را برانگیخت تا به هنر معاصر روی آورند. آثار هنری خالد حورانی متنوع است و شامل نقاشی، چاپ، مجسمه و چیدمان است. آثار او اغلب منعکس‌کنندهٔ محدودیت‌های اجتماعی و سیاسی تحمیل شده بر جامعهٔ فلسطین است. نقاشی‌های او نقش ویژه‌ای در گستردهٔ وسیع آثار هنری او بازی می‌کنند. تولید آثار چندرسانه‌ای ماهیت جمعی دارند و حورانی از مهارت‌های صنعتگران بهره می‌برد یا با گروه‌های ویژهٔ هنرمندان، موزه‌داران و شهروندان محلی کار می‌کند. آثار او بخشی از مجموعه‌های موزه وان‌آبه (آیندهوون، هلند)، بنیاد هنری بارجیل (شارجه، امارات)، موزهٔ گوگنهایم (ابوظبی، امارات)، دارة الفنون (عمان، اردن)، بنیاد هنر دلبول (بیروت، لبنان)، موزهٔ دانشگاه بیرزیت (بیرزیت، فلسطین)، موزهٔ هنر موری (توکیو، ژاپن) و موزهٔ فلسطین (بیرزیت، فلسطین) است.



پروژهٔ پیکاسودر فلسطین، خالد حورانی، ۲۰۱۱



یادبود ۴۱۸ روستای فلسطین که در سال ۱۹۴۸ توسط اسرائیل ویران، خالی از سکنه و اشغال شدند، املی جاسر، ۲۰۰۱